

**BAŞBAKAN SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN
BİLİM VE TEKNOLOJİ YÜKSEK KURULU'NUN
21. TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI
(22 Haziran 2010)**

Sayın Kurul Üyeleri,
Değerli Katılımcılar,
Değerli Basın Mensupları,
Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kurulduğu yıl olan 1983'den beri, 21'inci toplantısını yaptığımız Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'na 12'nci defa başkanlık etmekten büyük memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Bu istikrarlı tablo, bizim, bilim, teknoloji ve yenilik çalışmalarına ne kadar önem verdiğimizizin bir göstergesidir.

Bu toplantıların düzenli olarak yapılması için gösterdiği gayret nedeniyle, Kurulun sekretarya görevini yürüten TÜBİTAK'a da teşekkür ederim.

Değerli Arkadaşlarım,

Dünyaya baktığımızda güçlü ekonomilerin ancak bilim, teknoloji ve yenilik ekseninde sürdürülebilir bir rekabet gücüne eriştiğini görüyoruz.

Hedefimizi, ülkemizin rekabet gücünü artırarak, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmek olarak belirledik.

Bu hedefe ulaşmak, Ar-Ge ve yenilik çalışmalarında son yıllarda yakaladığımız ivmenin daha da artırılmasıyla mümkün olacaktır.

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Sistemimiz, Bilim ve Teknolojiden sorumlu Devlet Bakanımızın koordinasyonunda, güçlü bir şekilde yürüyor.

Bizim bu konudaki tercihimiz de, diğer pek çok alan gibi adem-i merkeziyetçi sistemdir.

Tüm yumurtaları aynı sepete koymak istemiyoruz.

Zaman zaman mükerrerlikten söz edenler, merkezi sistemleri tercih edenler olabilir.

Bilimde mükerrerlik yoktur.

Onun yerine farklı düşünme, farklı yöntem ve farklı sonuçlar vardır.

Yenilik dediğimiz şey, bilginin farklı ve üretken kullanımı sonunda yeni neticeler elde etmek, onları sosyal ve ekonomik yarara dönüştürmek değil midir?

Bizim tercihimiz, her alanda olduğu gibi, bu alanda da demokrasinin armonisi içinde çeşitliliktir.

Ülkemizin refah toplumu olma yolundaki çabalarında araştırma, geliştirme ve yenilik çalışmalarının rolünün çok önemli olduğunu biliyoruz.

Sürdürülebilir kalkınma, üretilen her mal veya hizmete artı değer eklenmesiyle mümkündür.

Günümüzde artı değer eklemenin bilinen en önemli yolu da Ar-Ge ve yenilik çalışmalarından geçiyor.

Üniversitelerimizde, kamu araştırma enstitülerinde ve özel sektörde çalışan bilim insanlarımızın, araştırmacılarımızın ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda ürettiği bilgileri hızla yaşama geçirecek mekanizmaları çoğalttık.

Yeni programlar aracılığı ile bu mekanizmaları daha da çeşitlendirmenin çabasındayız.

Değerli Arkadaşlarım,

Yaklaşık 6 yıl önce, Eylül 2004 yılında yapılan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 10. toplantısında şunları söylemiştim;

“Biz hükümet olarak bilim, teknoloji ve yenilik çalışmalarından verimli sonuçlar alabilmek için, uygun ve yeterli destekleri, rekabet içinde vermek konusunda kararlıyız. Amacımız bilginin insanımız için zengin ve kaliteli bir hayatın aracı olmasını sağlamaktır. Aynı zamanda ülkemizin çağdaş dünyadaki yerini, seviyesini, itibarını yükseltmektir.”

Bu sözlerin üzerinden 6 yıla yakın zaman geçti.

Bu yol haritamızda ne kadar başarılı olduğumuza baktığımızda gördüğümüz şudur:

Ülkemiz, uygulanan doğru politikalarla, son yıllarda bilim, teknoloji ve yenilik alanında büyük bir atılımı gerçekleştirmiştir. Daha somut ifadelerle anlatacak olursak, 2002 ile 2008 yılları arasında;

- 2008 sabit fiyatları ile Ar-Ge Harcamalarında **üç kata** yakın bir artış sağlanmıştır. Bu artış hızında Türkiye, Çin'den sonra dünyada **ikinci** ülkedir.
- Ülkemiz, dünyada araştırmacı sayısını en hızlı artıran **ikinci** ülke olmuştur. Bir sonraki toplantımızda, 2009 verileri elimize ulaştığında, daha da başarılı sonuçlara ulaştığımızı hep birlikte göreceğiz.
- Özel sektörün Ar-Ge'ye ayırdığı finans kaynağı 2007 yılında tarihimizde ilk kez kamu kaynaklarından ayrılan miktarı aştı. Yine ilk kez 2008 yılında özel sektör Ar-Ge harcamalarında da kamuyu geçti.
- Özel sektörde çalışan araştırmacı sayısı 2002 yılına göre 2008 yılında 4,5 kat arttı.
- TÜBİTAK-Dış Ticaret Müsteşarlığı aracılığı ile özel sektöre 2000-2004 yılları arasındaki beş yıllık dönemde verilen toplam hibe destek, sabit fiyatlarla 360 milyon lira iken 2005-2009 yılları arasındaki beş yıllık dönemde 1.3 milyar liraya yükseldi. Yani yaklaşık 4 kat arttı.
- 2005-2010 arasında, DPT'nin üniversiteler, TÜBİTAK ve diğer kamu kurumlarına tahsis ettiği Teknolojik Araştırma Sektörü yatırım ödeneği, 6,5 milyar liradır. Aynı yıllar için TÜBİTAK aracılığı ile akademik projelere verilen destek 50 milyon liradan 680 milyon liraya çıktı. Yani 13 katlık bir artış gerçekleşti.
- Özel sektöre, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı tarafından verilen Ar-Ge destekleri, destek mekanizmalarımızın çeşitliliğini ve zenginliğini göstermektedir. Projesini, uluslararası standartlarda hazırlayan özel sektör kuruluşları, üniversiteler ve kamu araştırma enstitüleri için destek mekanizmaları hazırdır, kaynak vardır.
- 2008 yılında kabul edilen Ar-Ge Teşvik Yasası özel sektörden büyük ilgi gördü. 2008 ve 2009 yıllarında, bu yasa imkanlarından yararlanan 600 mükellefe 2 milyar liraya yakın Ar-Ge vergi indirimi sağlandı. Bu yasanın olumlu sonuçlarını çok yakın bir gelecekte göreceğimizi umuyorum. Özel sektörümüzün verilen teşvikleri dikkatli ve amacı doğrultusunda kullanacağından eminim. Aksi takdirde, bu teşvikleri sürdürmemiz mümkün olamaz.

Sonuç olarak, hükümetimiz döneminde Ar-Ge ve yeniliğe yapılan doğrudan devlet yatırımları, ülkemizdeki yenilik çalışmalarının artmasını ve bu alanlardaki kapasitenin gelişmesini sağladı.

Gerek ülke genelinde, gerekse özel sektördeki Ar-Ge faaliyetleri ve Ar-Ge harcamaları ile kamu destekleri arasında pozitif ve güçlü bir ilişki vardır.

Hükümet olarak bu alandan hiçbir şeyi sakınmadık.

Gerekli kaynağı aktardık.

Dünyanın kriz içinde olduğu dönemde bile ek ödenek verdik.

Bu alana giderek artan miktarda kaynak ayırarak, destek vermeye devam edeceğiz.

Değerli Kurul Üyeleri,

Tüm olumlu gelişmelere rağmen, gelişmiş ülkelerle mukayese ettiğimizde, Ar-Ge ve yenilik çalışmalarında birlikte yakalayabileceğimiz yeni fırsatlar ile kat edebileceğimiz uzun bir yolumuzun olduğu açıktır.

Ülkemizin Ar-Ge ve yenilik potansiyelini ortaya çıkararak, rekabet gücünü artırmak ve sürdürülebilir kılmak hedefimizdir.

Bu hedefe ulaşmada hepimize görev düşüyor.

Ülkemiz genelinde, bölgelerimizde veya illerimizde, teknik olan veya olmayan her alanda yenilikçi düşünciyi yaygınlaştırmalıyız.

Bu çerçevede, yenilik çalışmalarının, bölgelerimizin rekabet gücünü artırmasına yönelik olarak sürdürülmesi amacıyla, 57 ili kapsayan bölgesel Ar-Ge ve Yenilik Günleri yapılmıştır.

Bu etkinliklerde, Valilerimiz, Belediye Başkanlarımız, Rektörlerimiz ve Sanayi ve Ticaret Odalarımızla, yerel değerlerin Ar-Ge ve yenilik yoluyla ülkemizin refahına nasıl katkıda bulunabileceği, nasıl küresel değerlere dönüştürülebileceği müzakere ediliyor.

2010 sonu itibarıyla Ar-Ge ve Yenilik Günleri, kalan illerde de yapılarak tüm yurttan tamamlanmış olacaktır.

Değerli Katılımcılar,

Ülke koşullarına uygun yenilik politikalarının, üretkenliği ve ekonomik büyümeyi artıracığına inanıyoruz.

Bu yaklaşım, sosyal, ekonomik, kültürel alanlardan savunmaya kadar her alandaki sorunlara çözüm üretmede ve fırsatları yakalamada anahtar niteliğindedir.

Nitekim, Sayın Bakanım Ali Babacan'ın da katıldığı OECD Bakanlar Konseyinde kabul edilen OECD Yenilik Stratejileri de bu gerçeğe işaret ediyor.

Bu stratejiler, insanların yenilik faaliyetlerinde yetkinleşmesi, ekonomide yeniliğin tetiklenmesi, bilginin üretilmesi ve uygulanması, yeniliğin küresel ve toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında kullanılması, yenilik için yönetim ve politika ölçütlerinin iyileştirilmesi olarak sıralanabilir.

Hükümet olarak Bilim, Teknoloji ve Yenilik çalışmalarına olan stratejik yaklaşımımız en baştan beri sürmektedir.

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2005-2010'nun içeriğine baktığınızda OECD'nin bugün gündeme getirdiği stratejilerin birçoğunu bulabilirsiniz.

Türkiye, bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmekte ve takdire şayan bir öngörüyle hayata geçirmektedir.

Değerli Katılımcılar,

Yetişmiş insan gücü, bilim, teknoloji ve yenilik sistemimizde en önemli faktördür.

2005-2010 döneminde olduğu gibi, 2011-2016 döneminde de bilim ve teknoloji insanı kaynağının geliştirilmesi en önemli önceliğimiz olacaktır.

Ülkemizdeki Ar-Ge personeli sayısını artırmanın ve Ar-Ge personelinin mesleklere ve sektörlerle göre dağılımını iyileştirmenin hazırlığı içindeyiz.

TÜBİTAK koordinasyonunda hazırlanan Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı'nın çalışmaları sonuçlanmak üzeredir.

Bu çalışmalar çerçevesinde, bütün paydaşların katılımı ile Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları çalışmaları düzenlendi.

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Koordinasyon Komitesi kuruldu.

Bir önceki toplantıda, bu komiteden gelen öneriler doğrultusunda, ilgili kurumlarımızın getirdiği yeni düzenlemeleri birlikte izlemiştik.

Başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Maliye Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığımız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Tamamlanması gereken eylemlerin de ilgili kurumlarımız tarafından en hızlı şekilde gerçekleştirileceğine inanıyorum.

Bilim teknoloji insan kaynakları alanındaki ulusal stratejinin, yeni uygulamaların oluşturulmasına ve geliştirilmesine vizyoner bir bakış açısıyla katkı sağlanması gerekiyor.

Bu amaçla, TÜBİTAK koordinasyonunda Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Stratejisi Danışma Kurulu oluşturuldu.

Danışma Kurulundan beklediğimiz, geleceğe yönelik önerilerin hazırlanmasıdır.

Danışma Kurulu tarafından yapılan çalışmalar sonunda oluşturulan önerilerden bazıları, bugün, konuyla ilgili ek karar taslakları olarak Kurulumuzun onayına sunulacaktır.

Amacımız bilim insanlarına, araştırmacılara uygun ortamın hazırlanmasıdır.

Değerli Arkadaşlarım...

Hükümet olarak başlattığımız Ar-Ge ve yenilik seferberliği meyvelerini vermeye başladı.

19'uncu toplantımızda otomotiv ve 20'nci toplantımızda da makine imalat sektöründeki Ar-Ge çalışmalarının sonuçlarını değerlendirmiştik.

Bugün de savunma sanayindeki gelişmeleri yine özel sektörün ve kamu sektörünün içindeki temsilcilerinden dinleyecek ve izleyeceğiz.

Bilindiği üzere, savunma ve uzay araştırmaları bizzat kendi himayeme aldığım alanlardır.

Bu iki alan, geleceği çizen, stratejik önemi çok büyük ve günlük hayatta karşımıza çıkan birçok teknolojiyi doğuran veya bu teknolojileri kendi amaçları doğrultusunda kullanan özelliğe sahiptir.

Bu alanları, devletimizin bekasının, milletimizin güvenliğinin, olmazsa olmazları olarak görüyoruz.

Bakınız, daha önceleri, ihtiyaç duyulan savunma araç-gereç ve mühimmatları ithalat yoluyla, satanın verdiği ile yetinilerek sağlanıyordu.

Bunlar, ülkemizde üretilse bile teknolojinin transfer edildiği kaynağın izin verdiği kadar bilgi ve teknoloji sahibi olunabiliyordu.

Tabii başkasının silahı ile, gözü, kulağı, bilgi ve teknolojisi ile ne kadar güvenlik sağlanabileceğini sizlerin takdirine bırakıyorum.

1990'lerden itibaren, TSK'nın Türk bilim insanlarına ve mühendislerine güveni, TÜBİTAK enstitüleri, üniversiteler ve özel sektörün gayretleri sonunda, "Bunlar bizim ülkemizde yapılamaz" söylemi yerini, "kritik teknolojilerin milli olarak üretilmesi" kararlılığına bıraktı.

Özellikle 2005 yılından itibaren, savunma ve uzay araştırmalarını himayem altına aldıktan sonraki dönemde, söz konusu alanlara, daha önceki dönemlerde ayrılan kaynağın kat be kat fazlasını sağladık.

2006-2010 arasında TÜBİTAK Savunma Araştırmaları programı çerçevesinde 46 projeye 558 milyon lira ödenek tahsis edildi.

Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın ortak faaliyetleri ve kaynaklarının müşterek kullanımı ile bu alanlarda önemli adımlar atıldı.

Bugün üniversitelerimizde, özel sektörde ve TÜBİTAK enstitülerinde bu doğrultuda büyük bir çaba harcanıyor ve çalışmalar sürdürülüyor.

Bu atılım devam etmekte ve sonuca ulaşmaktadır.

Artık Türkiye savunma alanında ihracatçı bir ülke haline geldi.

Biraz sonra firmalarımızdan bu konudaki bilgileri alacağız.

Tüm sektöre sesleniyorum: Bu alanda, ülkemizde, bilgi kimde ve nerede ise ona ulaşın. Ama bilginin bedelini ödeyin, bilgiyi üretenlere değer verin ki, ülkemizde bilgi üreten de, bilgi de çoğalsın.

Artık, şu husus herkes tarafından anlaşılmalıdır ki, Türkiye, diğer pek çok alanda olduğu gibi savunma teknolojilerinde de kendi kendine yeter hale gelmektedir.

Değerli Katılımcılar,

Hazırlamakta olduğumuz Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'da üç yaklaşımı esas aldık.

Bunlar, güçlü olduğumuz alanlarda hedef odaklı yaklaşımlar, ivme kazanmamız gereken alanlarda ihtiyaç odaklı yaklaşımlar, meraka ve yaratıcılığa dayalı tabandan yukarı yaklaşımlardır.

2005-2010 döneminde himayemiz altına aldığımız, ivme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı dört alana karar vermiştik.

Bunlar ise savunma araştırmaları, uzay araştırmaları, bilim insanı yetiştirme ve geliştirme programı ile bilim ve toplum alanlarıydı.

Bu alanlara ek olarak, 2011-2016 dönemi için de stratejik önem arz eden ve ivme kazanmamız gereken üç alan daha belirledik.

Enerji, su, gıda olarak belirlediğimiz bu alanları da himayem altına alıyorum.

Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin bu alanlar açısından taşıdığı önemi uzun uzun anlatmaya ihtiyaç duymuyorum.

Ayrıca, Türkiye Araştırma Alanı'na ilişkin vizyonumuzu Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun Mart 2005 tarihinde yaptığı 11'inci Toplantısı'nda belirlemiştik.

Bugün 2011-2016 dönemi için, Bilim, Teknoloji ve Yenilik vizyonumuzu yenileyerek Kurulun onayına getireceğiz.

Ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasında çok önemli rol oynadığına inandığımız Ar-Ge ve yenilik çalışmalarına, daha önceki yıllarda verdiğimiz desteği artırarak devam edeceğiz.

Özveriyle çalışan bilim insanlarımızın ve araştırmacıların çalışma ortamlarını iyileştirmek için ne gerekiyorsa yapacağız.

Ar-Ge'ye odaklanan firmalarımızın önüne açmaya devam edeceğiz.

Bilim, teknoloji ve yenilik seferberliğine katılan tüm bakan arkadaşlarıma, üniversite mensuplarına, kamu ve özel kuruluşlarımızda çalışan araştırmacılara olağanüstü gayretleri için en içten şükranlarımı sunuyorum.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 21'inci toplantısının ülkemiz için, milletimiz için, insanlık için yararlı olmasını diliyor, sizlere sevgi ve saygılarımı sunuyorum.